

Köllő Katalin

Kincsek a művészeti múzeum falai között

A Kolozsvári Magyar Napok részeként tervezték megnyitni a kiállítást, de úgy döntöttek, előrehozzák a megnyitót, így összesen négy hét áll a közönség rendelkezésére, hogy megtekintse a *Hollósy Simon* és a nagybányai művésztelep című kiállítást a kolozsvári Művészeti Múzeumban. Mindezt *Lucian Nastasă Kovács*, az intézmény igazgatója mondta el a szerda délutáni tárlatmegnyitón a Bánffy-palotában.

Csak dicsérni lehet a múzeum vezetőségét ennek a kiállításnak a megvalósításáért, végignézve ugyanis a tárlat anyagát, rádöbbenünk, hogy micsoda kincseket rejtegettek eddig az intézmény falai, némelyeket ezek közül először tárták a nyilvánosság elé, köszönhetően a múzeum laboratóriumában zajló felújítási munkálatoknak, így megcsodálható például egy *Iványi-Grünwald*-mű, amelyet a képkerettel együtt sikerült restaurálni.

Bár a tárlat a nagybányai művésztelep egyik alapítójára, Hollósy Simonra hivatott emlékezni, halálának 100. évfordulóján, a kiállítás anyagában tulajdonképpen csak egy, a múzeum tulajdonában lévő Hollósy-festmény szerepel. Az intézmény szándékai szerint további Hollósy-alkotásokkal szeretnék volna kiegészíteni a tárlatot, ez azonban nem valósulhatott meg. Ennek részleteiről Lucian Nastasă Kovács beszélt a megnyitón. – Kalandos történet, nem részletezném a kiállítás megvalósításának technikai részét, de annyit el kell mondanom, hogy manapság

nehéz ügynök számít Hollósy-műveket elhozni egy romániai múzeumba, nevezetesen ide, a Bánffy-palotába. Ennek nagyon „egyszerű” okai vannak: a festmé-

Iakov Attila, a tárlat kurátora – balról), és Lucian Nastasă Kovács múzeumigazgató a megnyitón. Fotó forrása: Művészeti Múzeum

nyek biztosítását ugyan meg tudtuk volna oldani önerőből, néhány ezer eurót áldoztunk volna erre, a szállítás viszont, úgy tűnik már bonyolultabb ügy. Mivel csupán két-három cég foglalkozik – Romániát és Magyarországot is beleértve – műalkotások szállításával, ezért sajnos egyfajta monopólium alakult ki. Nem tartom normálisnak, hogy „csupán” 3500 eurót kell fizetni a művek egy hónapi biztosítására, miközben a szállításért több mint 9 ezret – magyarázta az igazgató, hozzáfűzve:

ezt a költséget már nem tudta bevállalni a múzeum.

A Hollósy-festmény mellett a tárlat *Thorma János, Réti István, Iványi-Grünwald Béla, Ferenczy Károly, Ács Ferenc, Bene József, Börsök Sámuel, Jándi Dávid, Koszta József, Krizsán János, Mikola András, Nagy Oszkár, Szolnay Sándor, Ziffer Sándor, Pascu Eugen, Dimitrie Cabadaief, Arthur Garguromin Verona* műveiből áll össze.

A múzeumigazgató köszönetet mondott a munkatársainak, közöttük *Iakob Attilának*, a tárlat kurátorának, ugyanis, mint mondta, több hónapnyi munka áll mögöttük. A kiállításához katalógus is készül, ennek bemutatására augusztus 18-án kerül sor a múzeumban.

Iakob Attila elmondta: a tárlat ötlete ez előtt két évvel merült fel, és 2017-től kezdtek el konkrétan dolgozni rajta. – Sajnos nem úgy sikerült, mint ahogyan eredetileg terveztük, az igazgató úr által is

említett okok miatt, úgyhogy pillanatnyilag a kiállítás inkább a nagybányai festőiskola történelmi áttekintése. A tárlat anyaga gyakorlatilag kronológiai szempontból számbaveszi az első, második, illetve harmadik generációs műveket, 1896-tól egészen 1935-ig. Látható néhány nagyon érdekes mű, de sajnos nem tudunk mindent kiállítani abból, ami a múzeum tulajdonában van, ugyanis elég rossz állapotban van jónéhány festmény, reméljük, hogy a továbbiakban azok felújítására is sort tudunk keríteni – magyarázta a kurátor. Hozzáfűzte: augusztus 18-án mutatják be a kiállítás katalógusát *Szakács Imre* szentendrei festőművész jelenlétében, akinek *Hommage à Hollósy Simon*címmel látható néhány munkája a mostani tárlat előterében.

A *Hollósy Simon és a nagybányai művésztelep* című kiállítás szeptember másodikáig látogatható a Bánffy-palotában, szerdától vasárnapig, 10 és 17 óra között.

Forrás: Szabadság, 2018. augusztus 10.

Dr. Garda Dezső

Képek Gyergyószentmiklós történetéből

A Békény-patak völgye már időszámításunk előtt alkalmassá tette a vidéket a letelepedésre. Legalábbis ezt bizonyítja az 1911-ben az ún. Csiszér alatt talált 10 darab rézcsákány, mely *Roska Márton* véleménye szerint az i. e. első évezredből származik. A jeles régész kapcsolatot látott a gyergyószentmiklósi bronzkori lelet és az akkor már kiaknázott balánbányai rézlelőhelyek között. Az 1938-beli ezüstkincslelet *Székely Zoltán* régész szerint egy Gyergyószentmiklós területén lakó gót főemberé lehetett, aki a hunok előli

menekülés alkalmával rejtette el itt...

A székelyek középkori betelepülésének legendáit először Losteiner foglalta össze, nyomtatott formában azonban csak *Kölönte Béla* közölte. A székely letelepedés kezdeteit *Kölönte Béla és László Antal* az 1241. évi tatárbetöréssel hozza összefüggésbe. Ezzel szemben *Tarisznyás Márton* a XII–XIII. századra teszi a medence benépesítését. A gyergyóiakról először 1285-ben történik okleveles említés, míg Gyergyószentmiklós az 1332. évi pápai tizedjegyzékben szerepel először.